

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izveniši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na doma za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraja, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold., za četrt leta 5 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiri-stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročila, reklamacije, oznanila t. j. administrativno reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

V Ljubljani 26. sept.

Sinoči ob devetih je nam c. kr. državno pravdnštvo **zopet** policijo v tiskarno poslalo, ki je „Slovenski Narod“ **konfiscirala**. Tako ga bralci niso dobili. List je bil ugrabljen zavoljo uvodnega članka, v katerem smo govorili o tem, da je vlada ukazala, naj prenehajo slovenske paralele na ljubljanski gimnaziji in realki; ker smo članek mirno pisali, že boječi se konfiskacije, in je nam vendar c. kr. oblast delo celega dne uničila, — ne vemo več, kaj se v svobodni Avstriji sme in kaj se ne sme pisati. Ali je nam sploh vsaka kritika prepovedana, vsak ugovor nedovoljen? Vrnimo se k stari cenzuri in naj se ne govori o tiskovni svobodi, katera nam je vsem garantirana v državnih osnovnih postavah.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. septembra.

Na **Moravskem** je po „Našincu“ 15 mestnih in 22 kmetskih narodnih volilnih odborov, kateri delajo z vso enerģijo za češke kandidate. Dozdaj so od češke strani postavljeni sledeči kandidati: Za mestni okraj Prerava p. Vurm in dr. Kusy, advokat v Brnu; za Bistrico dr. Fanderlik, advokat v Olomuci. Za kmetske občine v Brnu grof Egbert Belcredi; za kronmariške dr. Mildšuk; za litavske župnik Vrbna; za boskoviške dr. Pražak, za iglavske dr. Meznik; za avspiske dr. Janku in župnik Veber; za ogero-hradiške notar Ganevol; za mirteške dr. Šrom.

Češki stolni kapitel v Pragi je izvolil narodnega častnega škofa Pruha za stolnega dekana. Ustavoverni listi se jeze, da nij bil izvoljen nemški kanonik Küffer. Stol-

ni kapitel ima namreč glas v velikem posvetu, katerega bode stolni dekan zdaj v federalističnem smislu oddal. — Cesarski namestnik baron Koller se je vrnil iz odpusta v Prago, da vodi volitve.

Nemci na Češkem so izdali svoj oklic na volilce. Prav perfidno obirajo svoje sodelane in druge federaliste, da so sovražniki svobode, in beseda „deutsch!“ se zaporedoma vrača v oklicu stranke, ki nam drugim očita, da narodnost molimo na stroške humanitete!

Tirolsko-italijanski narodno-liberalni list „Trentino“ svari svoje rojake voliti kakega c. kr. uradnika, ker višje povelje tacemu človeku zmirom lahko v narodnih deželnih vprašanjih usta zapre.

Ogerski vladni list razglasa cesarsko pismo, s katerim je Mažuranič za hrvatskega bana imenovan. — „Pester Lloyd“ izračuna, da država potrebuje najmanj 74 milijonov gold. Državno posojilo se bode oddalo, seveda po slabšem kursu od poslednjega. Ogerska država nema pravega kredita pri denarnem trgu.

Vnanje države.

Ruske „Petersburgskija Vedomostij“ pristavlja k nekemu članku lista „Ung. Korresp.“, ki pravi: „V orientalskem prašanju ima Avstro-Ogerska taista načela, kakor Ruska,“ to-le: „Ta izjava je iz dveh vzrokov čudna. Prvič znači prevrat v nazorih Avstro-ogerskih listov tikoma Turčije, drugi pa se vidi, kak velik vpliv ima Ruska na Avstrijo.“

Srbski minister Mijatović se je iz Londona vrnil, ter nastopi svojo mesto kot finančni minister.

Francoski kralj v nadeji, frohsdorfski Chambord, je odgovoril desniškemu poslancu na prašanje, da-li bo Italiji napovedal vojsko, to-le: „Taka budalost se meni ne sme prisojevati. Jaz vem, da se Francoska ne more vojskovati, nego da si mora prej opomoči. Sicer le Bizmarka pustite, naj dela. On bo že svoje delo sam razdril.“

Poveljnik **španjskih** upornikov, Capreras, je dal mestu Alicante 96 ur časa, da se udá in pripozna kartagenski kanton. Vladni

namestnik je odgovoril, da bode silo vrnil še silo.

Švicarski zavezni svet je dobil od francoske vlade pismo, v katerem se ta pritožuje zaradi razžaljenja romarjev, ki so šli iz Allinges skozi Genevo.

Pruski kralj je imel pri obedu italijanskega kralja, in oba vladarja sta si napila. Italijanski kralj je zval Viljema „priatelja in starega zaveznika“. Bizmark še nij v Berlinu.

Saski kralj je ozdravel, in preskrbuje že zopet sam vsa opravila. Kraljevič odide na Štajersko, kamor ga je avstrijski cesar povabil.

Turška vlada je imenovala dosedanjega mustešarja v velikem veziratu, Khourchi-Paša za ministra prava na mesto Midhat-Paše. — Preganjanje lupežev na turško-grške meji se stanovitno in vspešno nadaljuje. — V Smirni je nastal 22. septembra v frankovski ulici požar; škoda se ceni na 60000 funtov šterlingov.

Tajnik **zedinjenih držav**, Richardson se nadeja, da je krah končan; dežela ne trpi škode. Sploh se govori, da se borze kmalu odpró.

Dopisi.

Iz Maribora 24. sept. [Izv. dop.]

(Naš narodni kandidat g. Janko Pajk) je izdal ta oklic: „Čestitim volilem mariborskega, slovenskobistriškega, konjiškega, slovenjegradskega in marenberškega volilnega okraja. Rojaki! Več veljavnih mož me je nagovorilo, naj prevzemem kandidaturo za državni zbor. Jaz se udajem jih želji in mi je čast, sledeče besede k Vam izreči. — Čestiti volilci! Pred vsem povedam, da sem na vse strani svoboden in samostalen. Jaz sem cesarsko službo s a m odložil, ker nisem hotel svoje štajerske domovine zapustiti. Jaz ne dobivam nobene plače in nobene penzije iz cesarske kase,

Listek.

Kazen.

(Novela iz francoskega; spisal J. Rivière)

Gospa Destrade se je možila, ko je bila dvajset let stara. Bila je takrat ljubezniva in čarovna deklica, da se je povsodi govorilo o njenej lepoti. Njen soprog, ki je bil kakih deset let starejši, kakor ona, je bil odkritosrčen in postaven mož, tak, v kakršnega se ženske lahko stanovitno zaljubijo. Imeli so jo za zelo srečno, in ona temu tudi nij ugovarjala. Lepo premoženje, posvetne zabave, šaljiva in ljubeznjiva koketerija, ki ji je pridobivala v enakej meri priklonstvo in čislanje — vse to ji je delalo življenje ljubeznjivo in lahko. Tudi gospod Destrade je mislil, da ne more biti bolj srečen, kakor je. Imela sta hčer, ki sta jo ljubila, ki jima je bila vezilo medsobojue ljubezni, in ki je

obetala bivati tako lepa, kakor njena mati. Teško bi jima bilo sanjati o popolnejši in bolj smehljajočej se sreči. Tako jima je tek čas, in nij jima bilo treba želeti, da bi bolj zložen ali bolj hiter bil.

Ipak se je začela gospa Destrade dolgočasiti, ko je bila stara trideset let. Ljubila je vedno svojega moža, a nij jej več zadostoval. Predstavljal ji je, ne da bi si upala priznati, neginljivo zakonsko resnobo. Sicer se ji je tudi zdelo, da se je spremenil. Ko je došel v starost, ki nij več domišljiva navadil se je nekako neotesano sreče, ki jo je užival. O svojej soprogi nij ničesa slutil in in je mislil, da je čisto udana materinstvu, ki se zaletava, ne da bi se mož kaj brigal za to, v ljubezen, ki se mu je dozdaj izkazovala.

Gospod Destrade je bil sebične čudi, bolj mirne ljubezni, bolj zrelega veseljenja; začel je ljubiti whist, obede in človeško dru-

ščino. Družinsko življenje za-nj sicer nij ne halo, imel je je za pozemeljski raj; toda, akopram je vedno vesel stopil v ta Eden, šel je večkrat tudi iz njega rad.

Dolgčas pri mladej ženski je strašno zamotan občutek. To je ženski nekako momentano razčaranje življenja, s kesom popolno užite sreče, ki je pa ne more več uloviti. V resnici se ne srđi nad tem občutkom; izprašuje se le, odkod jej prihaja ta srčni nemir, ki ga nij nikdar poznala, in ki jo, vzbujaje se v prvič v njej, na vso moč meša. V tem osupnenji vsega njenega bitja tiči zanjno staro in vsemogočno mikanje prepovedanega sadu. Ona zapazi, da je odločna sreča njeno mladost zazibala v spanje, če ne za-dušila. Ali bi se jej inace duša tako uporno gibala, ali bi imela tako goreče hlepenje po življenji, ali bi si jej lepota tako rekoč studila? kajti pravi si, da je lepa, pa ne zá-se, nego za družega. Od te stopinje nij daleč

in sem v stanji, navzgor in na vsako stran resnico in to, kar mislim, svobodno povedati. Kar se mojega političnega mišljenja tiče, moje misli so te: stati na podlagi obstoječih postav, braniti prirojene in pridobljene pravice, čuvati svobodo vsakega državljanca posebej, kakor tudi ljudstev in dežel, in za blagost vseh vkup po vsej svoji moči skrbeti. Posebno pa menim te le stvari zagovarjati: V opravljanju državnih poslov hočem govoriti za zmanjšanje opravkov in za odpravljanje navskrižnih si oblastij. Da se varnost po deželi leže vzdrži, menim, da je treba politične gospodske bolj po deželi razpostaviti. V gospodarstvenih zadevah menim, da se grunti davek ne da povišati. V državnem gospodarstvu hočem varno ravnanje z dohodki zagovarjati. Namreč menim, da naj se pravosodstvo skrajša in ljudstvu mnogi poti in mnogi stroški prihranijo. Tudi menim, da se ima prisiljenje k legaliziranju podpisov odpraviti. Slepilstvu v denarskih podvzetjih naj se po natančnejših postavah v okoliščini. V političnem oziru sem zoper to, da bi eno ljudstvo drugo pritiskalo in hočem za enake politične pravice vseh ljudstev in vseh jezikov države odločno govoriti. Narodi Avstrije naj kakor enakopravni bratje v miru med seboj živijo. Jaz menim, da je hasno in potrebam primerno, da se v naših šolah oba deželjska jezika podučujeta. Pravica, v političnih rečeh svoj glas dati, naj se več ljudem podeli. Lebkomiselniki prepričani s cerkvi-jo imajo navadno namen, misli ljudi od potreb-nosti in pomenljivosti države odvrčati in v izvajanje vsakoršnih privoljenj služiti. Jaz sem zoper preganjanje katoliške kakor tudi vsake druge postavne vere, in hočem za pravično in pošteno spravo in pomirjenje, kedar bi kakov prepir nastal, govoriti. Jaz pripoznavam sedanjo samostalnost narodnega šolstva, pa menim, da se nima verski poduk iz šol odpraviti, ker to ne bi ne mladini ne državnej oblasti hasnilo. — Čestiti volilci! To so v kratkem moja prepričanja. Jaz ho-čem za Vaš prid in za prid domovine vselej krepko in možko govoriti, ako mi svoje za-upanje daste. Jaz se Vašej blagovoljnosti priporočam z mojo poslovice: „Za pravično in pošteno svobodo!“

V Mariboru, sept. meseca 1873.

Jan. Pajk, profesor.

Iz Celja 24. sept. [Izv. dop.] Od tod se piše „Tagespošti“, da se od strani liberalnih Slovencev na to dela, da bi usta-voerna, to je nemškutarska stranka si ne postavila svojega kandidata; dalje, da se liberalni Slovenci trudijo ustavovercem doka-zati, da imajo vsi eni in tisti program. Vse to pa se ne sme verjeti, pravi dopisnik, za-kaj ravno liberalni Slovenci so prvi povzdig-nili svoj glas po zedinjeni Sloveniji in po upeljavi slovenščine v šole in urade. Če so tedaj liberalni Slovenci res za napredek in svobodo vneti, naj gredo z ustavoverno stran-ko, in se zvežejo z njo zoper klerikalce pri prihodnjih volitvah. — Ta dopisnik, ali je naiven in ne ve, ali pa neče vedeti, da mi liberalni Slovenci smo liberal-ni za vse narode, a ne kakor oni liberalni samo za sebe. Mi delamo na to, da zmagajo kandidatje od narodne libe-ralne stranke priporočani, ter se ne me-nimo, naj si postavijo nemškutarji svo-jega kandidata, pravna stranka pa svo-jega. Ali bomo z vso silo delali, da zmaga naš narodno-liberalni kandidat, gosp. dr. Vošnjak.

Mi liberalni Slovenci nismo iskali in ne iščemo nikoli kake zveze z nemškutarji, ker oni nam niso bili nikoli pravični, in nam valjda tudi ne bodo.

Narodnost je prva, svoboda in napredek druga reč. Kdor nam jemlje narodnost, nas kot narod usmrti. Če pa „naroda“ nij, nam svoboda in omika ravno toliko pómaga, ka-kor vera.

Iz Trsta 25. sept. [Izv. dop.] (Vo-lilno gibanje v Istri.) Isterski rodoljubi v Trstu so razposlali sledečo okrožnico po Istri: „Dragi bratje v Istri! Na 9. meseca oktobra volili boste v dotičnih svojih župa-nijah volilne može, kateri bodo potem dne 15. istega meseca v volitvenih okrajih volili nove poslance za v državni zbor. Ker so vo-litve prevažna zadeva, zbralo se je nas ne-koliko domačih tukaj v Trstu kakor volilni odbor z namenom, da Vam pomagamo pri volitvah zložiti se i zmagati. Dragi rojaki! Istro, v kateri Vi prebivate, zastopali bodo v novem državnem zboru 4 poslanci, ka-terih dva izberejo veliki posestniki, trgov-ska zbornica i mesta v Istri, a druga dva volili boste Vi, mili nam bratje istrijski, se-ljani ali kmetje. Veliki posestniki, trgovska

zbornica i mesta volili bodo gotovo za po-slanca le svoje ljudi, ker kakor taki poznajo najbolj njihove potrebe i želje i bodo tudi v vsih zadevah za nje delali. — Ni-li tedaj pravično, da si tudi Vi sami preskrbite za poslanca moža svojega jezika i svoje krvi, katera bosta, poznavša domače naše zadeve, z drugimi kmetskimi poslanci zagovarjala Vaše potrebe i želje? Pravično je i pošteno pred bogom i svetom, ali to da doseči se le v složnosti pri volitvah. — V ta namen pro-simo Vas, da se med sabo v svojih občinah porazumete, katere može boste volili 9. okt. za volilce. Na teh je vse ležeče, združite se za vredne i poštene domače ljudi, katerim je narod i jezik naš mil i drag, i kateri se ne dajo podkupiti. Pri volitvah odloči ve-čina glasov. Zato prosimo, da na dan volitve vsak pride v svoj volilni kraj. V šestih letih nij teško en dan izgubiti. Ali tudi ta dan ne bo izgubljen, ker kar človek stori za do-movino, stori tudi za se i svoje mlajše. Za sedaj le to o volitvah volilcev. V kratkem se bomo zopet oglasili ter napovedali Vam poslanca, katera bodo Vaši volilci dne 15. oktobra volili za Vaša zastopnika i zago-vornika v državni zbor na Dunaj. Ta obadva bodeta Vaša domačina, Vam tedaj domo-rodna brata, katera predobro poznata raz-mere Istre, kakor Vaše potrebe i želje. — Predragi! Dan volitev je vsakemu poštenemu i pravičnemu narodu dan časti i veselja, kar boste tudi Vi gotovo dosegli, ako vsak izmed Vas kakor pravi domorodec stori svojo sveto dolžnost pri volitvah. Pogumno tedaj i srčno na noge!

V Trstu 15. septembra 1873.

Domorodni volilni odbor za Istro.

Nikola Trifič. Anton Maroti. Juraj Jan. Lavriha. Josip Sancin. Anton Bitentz.

Iz Doba blizu Ljubljane 24. sept. [Izv. dop.] Kakor iz gotovega vira vemo, razposlal je naš okrajni c. kr. glavar Klan-čič o priložnosti sokolovega izleta županom sosesk, skozi katere je „Sokol“ potoval, okrožnice; in v istih je stalo: „Der Bürger-meister hat das Gebahren der Mitglieder des „Sokol“ strenge zu überwachen, nöthigen falls die Gendarmerie zu Hülfe zu nehmen, und über allfällige politische Umtriebe so-gleich Meldung zu erstatten.“ Boré „Sokol“, ki si pod „Polizeiaufsicht“, bore župan, ki si za „špiceljna“ postavljen, in bore glavar

do one, kjer ženska uže misli, da ima svojo lepoto na razpolaganje. Sicer si tega ne ob-staja odkritosrčno, a vidi se skoraj vedno osamljeno; če ne zaničevano, vsaj zanemar-jeno. To jo moti, to jo žali. Čudna stvar! v taistem trenutku izpozna, da se jo je bolj ljubilo, nego je ona ljubila. Zdi se jej tudi, da se ima požuriti, kajti na nekaterih zna-menjih, ki jih zraven tega še slabo razlaga, čuti naprej neznatno pojemanje tiste mla-dosti in tiste lepote, ki ji boče orožje zmage in nežnosti, in katere še nij nikdar rabila tako, kakor je hotela.

Gospa Destrade se je obnašala nekako čudno in nemirno-lenivo. Našla je — saj je tudi iskala vzora — moža, ki ji je opravi-čeval novo idejo, ki si jo je bila naredila o pravej in deljnej strasti. Ta vzor je bil go-spod Edmond Larcey. Bil je malo sta-rejši nego ona, in opominjala se je, da ji je bil nekdanj bojazljiv in čestit dvoritelj. Enako se je domislila, da ona nij nikdar mislila

na-nj; a zdaj naenkrat začuti, da ga ljubi. To ji je bil strašljiv, a čara poln občutek. Akopram se je bila močno in odkritosrčno podajala utisom, ki jih more imeti mlada ženska, ipak kaj takega še nij nikdar obču-tila. Edmondov obraz je izražal bistroumnost in odločnost, imel nežen, sanjarski pogled, in zelo zapeljiv glas in obnašanje. Duh mu je bil bolj resen, nego živahen, dušna toplota bolj koncentrovana, nego žareča. Imel bi se lahko za človeka, ki ljubi navdušenje za vero in je priprosto in brez vseh mej pobožen. Gospa Destrade nij dolgo časa potrebovala, pa ga je začela tako soditi. Kar se tiče točke, da-li je gospa Destrade mislila, da jo Edmond ljubi, povedati moramo, da nij nik-dar ni eno sekundo o tem dvomila.

Njuna zveza je bila popolno tajnostna, polna sreče, zato je moral biti začetek jako previden. Gospod Destrade je ipak takoj prve dni malo sumničil. Pogled, ki sta ga menjala njegova supruga in gospod Larcey,

mu je zadostil. To je bilo dovolj, da Edmond nij prišel več v dotiko z gospodom Destrade, da bi bil ta lahko mislil, da ne živi več. Tako sta ljubeča morala nehati biti hinavca, soprogu pa se nij trebalo več dati za noreca imeti. Ta ljubezen pa nij postala dolgočasna, niti se nij zmanjšala. Skrila sta se svetu, ki mu nij bilo več treba hoditi mimo nju, ne da bi ju videl. Edmond in gospa Destrade se nijsta več poznala, niti se pozdravljala, niti govorila. Redki shodi so ju zedinjali. Tu sta čutila vsikdar novo ganenje, ki je podvojevalo nemir in hrepenenje. Ta druga ljubezen, znabiti edino prava v ženskinem življenji, je napolnjevala gospe Destrade srce in misel. Vsak trenotek je mislila na Ed-monda, ter se krasotila za-nj. Brez kokete-rije do vsakega, tudi do njega, bila je ipak koketa, ter se je vadila, da bi mu bolj do-pala. Čutila se je v njej bolj srečna, nego ljubeznjiva ženska. Nikdar več se nij pri-toževala čez samoto, nasprotno si je je še

Klančič, ki se ti hlače tresejo, kadar čuješ besedo: „Slovenec.“ Tudi za volitve se ta strahopetec strašno briga; o priložnosti poročimo nekaj zanimivega o njem in njegovej učenosti in energiji. P.

Iz mokronoške doline 23. sept. [Izv. dop.] Dovoli, dragi čitatelj, da Ti od naše duševno jako zapuščene doline ob kratkem poročam, kako se naši mlačni Slovenci brigajo za napredek narodov, kako tukajšni prvaki skrbé za omiko mladeži itd. — Imamo nekega veleučnega gospoda, kateri nosi čestito ime „narodnjak“. Vse ga čisla, on ima veliko veljavo pri ljudstvu. Kako lahko bi delal za narod, kajti vsaká njegovih besedij bi pala na plodonosno zemljo in le ene ne bi nemčurska burja odnesla. — A žalibože, gladovnost kraljuje nad njegovo bistro glavo! — Kaj ne gospod, kdo bode pa potem svoto visocih obresti prešteval? — In Vi drugi gospodje! ne omehčite Vaša kamnita srca, ako berete ali bolje slišite, kako se okrog in okrog koristna slovenska društva snujejo, kako čitalnice napredujejo, s kakim veseljem se narodni domi zidajo? Ne presune vaša zamašena ušesa mili glas gorečih rodoljubov, ki na vse kriplice delajo, da svoj život žrtvujejo za povzdigo narodnega zavedanja, za narodno čuvstvo in ponos? Ne bi bilo tudi Vam mogoče, kakega društva ustanoviti? — Sicer se Vam zdi stvar nemogoča, ipak bi se dala izvršiti. Izdramite se vendar enkrat iz spanja nevednosti, in ne bodite enaki polhom, pa še tem ne, kajti ti poznajo mejo svojega spanja, ker le tako dolgo spe, dok se napijo nove moči, s katero potem toliko pridnejši delajo za svoj rod. Povzdignite Mokronog iz zastarelega blata nemčurskega prahu, ter ga stavite na suho mesto domačega zavedanja, vam in vašim potomcem v ponos, sosednim, do zdaj še spavajočim krajem pa v uzor. Saj ne boste več storili, nego dolžnost zahteva. Znete pa dobro, da je dolžnost vsacega človeka, delati za domovino. Ne spolnite te svete dolžnosti, kako ljubite svojo domovino?

Kje pa bi se najpreje dal ukoreniniti pojem te ljubavi? Kje drugje, nego v nežna srca naše mladeži — nade za našo boljšo bodočnost. — A žalibože, kako žalostno je še zmirom z našo šolo. Podučuje se še vedno po starem kopiti, kakor pred 50 leti. Vsace-mu, kateri ima količkaj ljubavi do šole, omike

želega. Ali nij pisala v teh urah svojemu ljubimcu? Roka se ji je vsikdar tresla pri pisanji, in s tem so se izražale njene misli, izražalo njeno veselje, ali kešanje. Kadar je prišel odločeni dan, zmuznila se je k njemu; strah in groza jo je od veselja prešinjala. Trenotki, predno je šla na rendez-vous, so se jej zdeli večnost; čas pa, ko je bila pri njem, se ji je zdel trenotek. Kar do Edmonda, bil je popolno lastnina gospe Destrade. Zagotovila se ga je s poezijo in z resničnostjo. Zdelo se mu je, in bilo je tudi res, da se kinča za ta intimni sestanek; zraven tega bistre oči, na ustnih pa smehlaj. Dalje pa tudi njegovo srce nij bilo iz vrste tistih, ki se podaré, pa zopet nazaj vzemó. Vedno je hodil po taistej poti, katero mu je razsvitljevala brezmejna svitloba ljubezni, in druge sreče nij poznal, nego ono, ki si jo je zbral.

(Dalje prih.)

in narodne stvari, mora britki meč presuniti srce, ko vidi, da se mora z nad 100 vpisanimi fanti in dekleti truditi en sam učitelj, katerega pa že visoka starost nadleguje. Se ne smilijo vam uka stradajoči otroci? Ali g. učitelj nij zaslužil, da bi na stare dni mirno v pokoji živel? Saj je že sam večkrat rekel, da se mu ne ljubi se z otroci ubijati. Zakaj ga silite, ne veste da prisiljena stvar nij nikdar dobra? Ne bi se lahko uredila šola ki bi se vjemala z novimi šolskimi postavami, h kateremu podvzetju je že vaš gospod baron, celo Nemec in brez otrok, naganjal? Glejte tujec spozna potreba, družega časa primerno podučevanje, Vi je pa nečete spoznati, nje-mu se smili nedolžna mladež, kateri se po-daje ovseni kruh mesto belega, vam pa ne. Torej bratje slovenski, ne skrbite samo za telesno hrano svojih otrok, ampak tudi za duševno.

Iz Kostanjevice na Dolenjskem 23. sept. [Izv. dop.] Ko sem zadnjič v „Sl. Narodu“ bral, da so v Žireh pri Idriji nekega „hudodelnika“ iz ječe izpustili, katerega je imel „gospod“ Anton pri poštnem uradu zaprtega, namreč „Slov. Tednik“, sem se res čudil, kako more en kaplan predrzniti se kaj tacega početi. Ali zdaj se ne čudim, ker imamo pri nas še celo kaplana, kateri še celo „Slov. Narod“ na prižnico prinese in iz njega bere, kakor iz kacega škofovskega lista, in zraven še kaj neumnega ali zlaganega pristavi in prav smešne otrobe veže ter se hvalisa, da je s Kristusom govoril, ter se baha, da mu je sam Kristus rekel, da je vse prav storil in veliko za lepšanje cerkve učinil in bog ve kaj še. Vsem pametnim se smešno zdi hvaliti se na ta način. Ali ne ve ta gospodin, da „lastna hvala se pod mizo valja?“ —

Naš sploh zlo znani kaplan Kepec je namreč v nedeljo t. j. 14. sept. ob desetih na prižnico prinesel „Sl. Narod“ in je začel svojim poslušalcem iz njega brati dopis iz Kostanjevice o šolski veselici in je skušal v svoji nezmotljivosti ta dopis ometati, kar se mu pa pri njegovi plitvi pameti nij posre-čilo. On trdi namreč, da ga nikakor dolžnost ne veže za šolsko mladino maševati, ker kakor mislim tudi računa: vse za plačilo. Tudi je pravil, da ga za to nij veselilo k šolski veselici priti, ker so se „take reči“ godile. Kaplana moramo povprašati, kakšne reči so se godile? Ali nij bila šolska mladina od poštenih gospodov, kakor je postavim srenjski župan, ki je tudi krajni šolski nadzornik, in od gospoda davkarja in od drugih gospe in staršev nadzorovana? Ali so to napačnosti, ako se je šolska mladina z lepim petjem in poštenimi igrami radovala? Tudi je Kepec kvasil, da so otroci pri njem zavoljo šolske veselice jokali! O gospodine, ne zavoljo veselice so se otroci jokali, ampak zato, ker ste jih vi celi dan v farovži držali, in ker so bili otroci lačni in pa ker nijso eni listkov za sv. obhajilo prejeli, samo za to so otroci jokali. Tudi ste se skušali opravičiti, da nijste okolo hodili in na veselico iti prepovedovali. Ali mar nijste bili zavoljo tega v neki hiši na Griči? Ali nijste v Orehoveci neki rekli, da otroci kateri se bodo veselice udeleževali, ne bodo listkov za spoved dobili? Hočete li imena zvedeti? Zakaj pa nijste na prižnici, kjer se sicer božja beseda, ne politika učí, opomenili, da ste cerkev zapreti ukazali in še

maševati prepovedali? Zakaj ste to zamolčali? Le umivajte se, saj se umiti ne morete. Tukaj vam moram tudi povedati, da je šolsko bandero bolje hranjeno, kakor dozdaj celo leto v prahu in v muhah, ako pa mislite, da imate večjo pravico do šolskega bandera, nego krajno šolsko svetovalstvo, pa se potrudite h gospodu predsedniku krajnega šolskega sveta, in boste zvedeli to, kar se vam spodobi.

Tukaj sem vam zopet nekoliko povedal, da bote imeli še kaj za pridigovati, ker kakor mislimo, nijste prav posebno velik prijatelj studiranja, in pa ker imate toliko drugih opravil in pogovarjanj. — Ako vam drago, pa zopet kaj družega, pa saj mislim, da tako ne bote dolgo nas s svojimi političnimi pridigami nadlegovali. Bog vas odnesi kmalu od nas proč!

Domače stvari.

— (Volitve volilnih mož) so že začele v nekaterih okrajih Kranjskega, prihodnji teden pa se prično na Štajerskem. Svoje dopisnike in prijatelje prosimo, naj nam kratko poročajo o izidu teh volitev. Kmet-ske volilce pa še enkrat opominjamo, naj ne bodo malomarni, ampak naj vsak, kdor ima volilno pravo, med sosedi agitira, tudi pride k volitvi ter po svojem najboljšem pre-pričanju voli.

— (Ljubljanskim narodnim vo-lilcem.) Uradni časopis ljubljanski prinaša od strani magistrata razglas, v katerem ob-javlja, da zapisnik volilcev za volitev ljubljanskega poslanca, katera bo 23. oktobra — leži od 23. t. m. do 3. oktobra v ma-gistratnem ekspeditu odprt, da more vsak volilec pogledati, ali je vpisan med volilce ali ne, in da reklamira svojo pravico. Kdor se kasneje (po 3. oktobru) oglasi, ne jemlje se ozir nanj. Za to nujno prosimo vse volilce, da pazijo, da ne izgube volilne pravice in sicer za sebe in za druge znance. V Ljubljani lahko zmagamo, ako vsi Slovenci zložno hočemo in svojo dolžnost storimo.

— (Za Jenkovo slavnost) v Kranji se dobivajo izkaznice za znižano vožnjo v Kranj in nazaj od danes 10. zjutraj v čitalnici v prvem nadstropji.

— (Iz Kranja) se nam piše 25. sept.: Denes v četrtek so pripeljali 3 teški vozovi Jenkov spominek v Kranj. Ta obstoji iz 8 jako lepo izdelanih kosov in bode z vsem vkupaj okolo 15 črevljev visok; srednji ka-men, ki nosi nadpis, je sam 40 centov težak. Postavil se bode spominek v petek in saboto; Izkaznice so vse v Ljubljani pri g. Nolliju; južna železnica nij dovolila znižane cene. Pri vsem tem pričakujemo mnogo gostov.

— (Roman „Meta Holdenis“), ka-kor je bil v slovenski prestavi tiskan v „Slo-venskem Narodu“, pride tudi v „listkih“ kot poseben zvezek na svitlo.

— (Konfiscirani „Slov. Narod“), šte. 213 od 17. sept. t. l. se je v uvodnem članku „nemškutarski ustavaki“ krivega storil zločina kaljenja javnega miru v smislu §. 65 lit. a k. z. Tako namreč priča c. kr. deželna kot tiskovna sednja v izpoznanji, katero objavlja v uradnem delu „Laibacher Ztg.“

— (Porotniki) bodo v Ljubljani iz-žrebani meseca oktobra. Ali, in koliko jih bode „Slov. Narod“ sodilo, baš sami ne znamo.

— (Za urednika novega cerkvenega lista) pravijo zadnje „Novice“ mora tak individuum biti, ki more v kaluže hoditi. Tedaj more pri tem listu sigurno samo „narodna žaba“ na to mesto, kajti posebno te vrste božja bitja se v „kalužah“ dobro počutijo.

— (Šolmajer) so šli tedaj spet nakupit goved ali ka-li? („Nov.“)

— (Toča.) V ponedeljek je toča razsajala po občinah Lajtersberg, št. Barbara, št. Martin in Vurmberg. Škoda po vinogradih je velika.

— (Strela) je udarila v ponedeljek v Perkovo poslopje v št. Magdaleni, in je nekega dečka malo osmodila, a skoraj nič poškodovala.

— (Tatovi) so posestniku Jurju Mla. kárju v Rozvanji osem, drugim sosedom pa trinajst težkih čebelnih ulov, in sicer vse v eni noči ukrali. Ti tatje so morali ročni biti.

Naznanilo in vabilo.

Dne 28. t. m. ob 11. predpoldne se bode na pokopališču v Kranji slovesno odkril Jenkov spominek. Vabijo se k tej svečanosti vsi slovenski rodoljubi. Izkaznice za 33 $\frac{1}{3}$ % znižano voznino po Rudolfovi železnici se dobivajo pri g. Nollji. Odbor.

Narodno-gospodarske stvari.

— Iz Vipave se nam poroča, da je v vinogradih letos strašno slabo, da skoro nič pridelka ne bo. Vino bo drago.

— Vино rejska šola v Klosterneuburgu se bode po sklepu ministerstva za poljedelstvo prestrojila v srednjo šolo, ter se vzdrževala na državne stroške. Dolnje-avstrijski deželni zbor napravi v tem slučaju vinorejsko učilnico z enim tečajem.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalesscière du Barry v Londonu.

Vsem trpečim zdravje po izvrstni Revalesscière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na slisnici, v dušnjaku, v mehurju, in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprebavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenji, ki so vsem lekom zoperstavljala se:

Spričevalo št. 73.928.

Waldeg na Štajerskem,
3. aprila 1872.

Hvala Vašej Revalesscière, katero sem jaz, 50 let star mož, skozi 2 leti neprestano užival, sem od mojega 10letnega trpljenja: otrpnost na rokah in nogah, skor popolnem ozdravel in opravljam, kakor v najboljših časih, svoje posle. Za to meni izkazano veliko dobroto Vam izrekam s tem srčno zahvalo.

Br. Sigm. o.

Spričevalo št. 93.268.

Trapani v Siciliji, 13. aprila 1870.

Moja žena, žrtva strašnih, nervoznih bolečin, s hudo oteklino na celem životu, s srčnim bitjem, nespečnostjo in vraniceno v najhujši stopinji, je bila od zdravnikov za izgubljeno zmatrana, kar sem se odločil pribežati k Du Barry-evi neprecenjeni Revalesscière. To izvrstno sredstvo je na začudenje mojih prijateljev, v kratkem času one strašne bolečine ozdravilo in mojo ženo tako okrepčalo, da se je, dasi ravno 49 let stara, plesov udeležiti mogla. To Vam naznanjam na korist vseh enako trpečih in se Vam srčno zahvalam.

Atanasio Barbera.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesscière pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila. V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 fun-

tov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesscière-Biscuiten v pušicah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesscière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnih in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Trgovi.

24. in 25. septembra.

Evropa: Prester iz Zagreba. — Videman vitez Warnhelm z rodbino, Braunstein iz Dunaja. — Dr. Malfati iz Grada. — Triler iz Loke.

Pri Elefantu: Mahorčič, Lahm, Gorjup, Kosaner, Candelari, Fili, Polarin z gospo iz Trsta. — Kastelic iz Materije. — Rus J. in A. od Št. Vida. — Majerhofer s sinom iz Grada. — Soukup iz Du-

naja. — Dejak iz Senožčega. — pl. Mifalini z gospo iz Temešvara. — Mencinger iz Golo. — Hočevar iz Krškega. — Marteur z sinom, Resmondo, Lorenccudo iz Pulja. — Depoli, Santorosc s sinom iz Codroipo. — Žnideršič iz Loža. — Konie Petti in Marija, Knivald iz Delnice. — Zarnik iz Kroke. — pl. Knešević iz Pulja. — Feifer iz Corice. — Pri Malfati: Pizzini Virginja iz Dunaja. — Jurza iz Italije. — Bleker in Müller z rodbino iz Novega Jorka. — Thoman, Laubihni, Bümler iz Trsta. — Br. Abfalter od Križa. — Pogačnik z gospo iz Zavea. — Golobiča fajmošter iz Cerkeja. — Hron iz Prage. — Švergov iz Pariza. — Šmid iz Beljaka. — Verner z gospo in hčerjo iz Maribora. — Gotih z gospo iz Kolina.

Dunajska borza 26. septembra

Enotni drž. dolg v bankovcih	69	gid.	15	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72		90	
1860 drž. posojilo	101		25	
Akcije narodne banke	956		—	
Kreditne akcije	223		—	
London	113		35	
Napol.	9		4 $\frac{1}{2}$	
G. k. čekini	—		—	
Srebro	108		65	

Četrtni redni občni zbor kranjskega obrtniškega društva v Ljubljani

dne 21. oktobra 1873

ob 4. uri popoldne v pisarni društvenega vodstva.

Dnevni red:

- Poročilo o prospehu pretečenega poslovnega leta.
- Poročilo pregledovalnega odseka.
- Predlog upravnega odbora o porabljeni dobička.
- Sklep o določeni izdaji delnic po §. 4 alineja 2 društvenih pravil.
- Predlog penzijskega pravila za društvene uradnike.

Gospodje delničarji, kateri svojo volilno pravico izvršiti menijo, se prosijo v smislu §. 10 pravil, da svoje delnice do 15. oktobra pri društveni blagajnici vložijo in legitimacije ondi sprejmejo.

(246—3)

Načelnik upravnega odbora.

„SLAVIJI“ vzajemno - zavarovalnej banki v Pragi

izrekajo podpisani za v poslednjem času jim povrnjene požarne škode, katere so vedno vestno preiskane in v najkrajšem času izplačane bile, svoje najpopolnejše priznanje.

Banko „SLAVIJO“ na novo priporočati, bilo bi nepotrebno, vsaj se s svojim solidnim postopanjem v vseh slučajih sama najboljša priporočila, torej se nadajamo, da bode širje občinstvo že samo od sebe našlo pot do nje.

V Ljubljani, dne 24. septembra 1873.

Luka Tomić iz Mrkopalja na Hrvatskem.
Jarnej Lukan iz Britofa.
Janez Zadel v Juršičah.
Andrej Klančar iz Poddoba pri Ložu.
Franc Vrabič v Parizljah na Štirnem.
Ivan Falé v Parizljah na Štirnem.

(254)